

**TIJDSCHRIFT
VOOR
NUMISMATIEK**

**EUROPEES GENOOTSCHAP
VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE**

**MAART-MEI 1980 - VOL. XXX - Nr. 2
TWEEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT**

DE ALGEMENE VERGADERING VAN HET EUROPEES GENOOTSCHAP VOOR MUNT- EN PENNINGKUNDE

In het raam van de feestelijkheden naar aanleiding van het millennium van het prinsbisdom Luik, was de organisatie van de algemene vergadering 1980 toevertrouwd aan de Cercle Numismatique Liégeois.

In het Palais des Congrès heette de heer Michaux, voorzitter van de organiserende afdeling, de zowel voor de officiële vergadering als voor de internationale numismatische dag talrijk opgekomen leden welkom en verleende daarop het woord aan de algemene voorzitter de heer De Baeck die om enkele ogenblikken ingetogenheid verzocht ter nagedachtenis van de sedert de jongste algemene vergadering overleden leden, namelijk de heer De Wispelaere uit Gent en de heer A. Haeck, gewezen voorzitter van de afdeling Gent.

Daarna gaf de heer De Baeck zijn jaarverslag :

«Overeenkomstig met onze statuten en het gebruik, hebben wij de eer U verslag te geven van onze bedrijvigheid sinds de laatste algemene vergadering te Brussel op 14 oktober 1979.

Tijdens onze vergaderingen hebben wij ondermeer de publikatie van onze tijdschriften en de wijziging van het beheer van het Genootschap - zonder er nochtans de grondbeginselen van te wijzigen - aan de dagorde gesteld.

Na enkele rondtastingen, tegenslagen van samenstelling, verzending en laattijdig opsturen, zal de verschijning van het eerste nummer van 1980, dat iets meer dan 200 bladzijden telt, voorzeker Uw goedkeuring meedragen, en zal waarschijnlijk veel moeilijkheden uit de weg ruimen. Het telt 102 bladzijden Franstalige tekst en eenzelfde aantal artikels in de Nederlandse taal van de hand van gekende Belgische en buitenlandse numismaten, en is geroepen om door iedereen het werk van de beheerraad naar waarde te schatten, in het bijzonder van de heren Colaert, Van Keymeulen en Jouret, die wij in Uw tegenwoordigheid willen danken.

Helaas, dit werk dat - geloof het vrij - meer zorgen baart dan genoeg schenkt, schijnt niet door iedereen naar juiste waarde geschat te worden . . . daar er steeds en overal kritiek geleverd wordt !

Trouwens we dienen ook nog vast te stellen dat er een zekere stilstand bestaat in de recrutering van nieuwe leden, door het feit dat vele afdelingen - onder de dekmantel van autonomie - in hun schoot een aantal personen aanvaardden die een geringe bijdrage aan de afdeling betalen maar weigeren tot het Genootschap toe te treden. Overigens, er zijn meer en meer leden van het Genootschap, drager van hun lidkaart, die zich de toegang tot de plaatselijke afdelingen zien weigeren.

Het is deze geest die wij in 1980 wensen te zien veranderen en in een speciale vergadering van de beheerraad, waar elke afdeling zal mogen vertegenwoordigd worden door meerdere leden, zal hierover waarschijnlijk gediscussieerd worden.»

De voorzitter vroeg de algemene vergadering de aansluiting goed te keuren van drie nieuwe afdelingen :

- Heusden-Zolder (voorzitter : Raymakers T.)
- Salm (voorzitter : Dengis)
- Le Ducaton te Oupeye (voorzitter : Collard N.).

De heer Dewit, algemeen secretaris, gaf een overzicht van de activiteiten van de beheerraad en stipte aan dat de heer Colaert voortaan het voorzitterschap van de afdeling Brussel niet meer waarneemt, maar niettemin verder blijft deel uitmaken van de beheerraad in hoedanigheid van ondervoorzitter en redacteur van La Vie Numismatique. Tevens zal voortaan de afdeling Antwerpen bij de beheerraad vertegenwoordigd worden door de heer Moors.

De heer le Maire, algemeen penningmeester, bracht de algemene vergadering het financieel jaarverslag. Hij wees er op dat in 1979 het ledenaantal terugliep en dat op datum van deze vergadering dit aantal nog verder vermindert. Aangezien de kosten voor het drukken en het verzenden van de tijdschriften blijven stijgen voorziet hij een tekort dat kan opgevangen worden door een bijdrageverhoging van 50 BF, hetgeen het lidgeld voor 1981 dus op 375 BF zou brengen.

Aangaande het principe van deze verhoging ontstond enige discussie en een afgevaardigde van de afdeling Leuven herinnerde aan de door deze afdeling bij de beheerraad ingediende voorstellen. De voorzitter bevestigde dat eerlang een speciale vergadering zal bijeengeroepen worden met op de dagorde ondermeer de bespreking van de verschillende door de afdeling Leuven voorgestelde punten.

Verscheidene tussenkomsten brachten wel allerlei eventuele oplossingen naar voor, maar uiteindelijk keurde de algemene vergadering het voorstel van de voorzitter goed, volgens hetwelk de beheerraad toestem-

ming krijgt om te gepasten tijd en naar gelang de noodwendigheid het bedrag van het lidgeld te herzien. Inderdaad, de doelstellingen van het Europees Genootschap zijn hoegenaamd niet winsten te boeken doch wel de bevordering van de numismatiek door ondermeer de verspreiding van twee tijdschriften.

Nadat de verificateurs der rekeningen hun verslag uitbrachten en de algemene vergadering verzochten de rekeningen goed te keuren werd de beheerraad van zijn taak ontheven voor het voorbije dienstjaar. Vervolgens werden de heren Maréchal en Van Laken opnieuw verkozen tot verificateurs der rekeningen.

Nadien reikte de voorzitter de herdenkingspenning voor 1980 uit aan de heer Hubert Frère, gewezen voorzitter van de Cercle Numismatique Liégeois, professor aan de U.C.L. en eminent numismaat.

Het officieel gedeelte van de algemene vergadering werd besloten met twee numismatische lezingen : de heer Frère sprak over 800 jaar Luikse muntslag en de heer Engen handelde over twee onuitgegeven Luikse munten, meer bepaald een dubbele teston van Bouillon en een halve daalder van Georges van Oostenrij

In de namiddag werd een bezoek gebracht aan het Curtiusmuseum, alwaar de heer Engen, adjunkt-conservator, uitleg verstreekte over de munten en de penningen uit deze verzameling.

P. le M

ENKELE BESCHOUWINGEN OVER HET BRUGSE VRIJE

Paul DE BAECK

Op geografisch gebied omvat het Brugse Vrije een uitgestrekte landelijke zone, in het noorden begrensd door de zee, in het oosten door de vier ambachten en de Oudburg, in het zuiden door de kasselrijen van Ieper en van Kortrijk en in het westen door Veurne-Ambacht.

Een kaart van het gebied is afgebeeld in het werk van Sanderus¹, terwijl de tweede plattegrond van het Brugse Vrije, geschilderd door Pourbus, bewaard wordt op het stadhuis van Brugge.

Dit groot gebied was in drie wijken onderverdeeld (Noord - Oost - West). Nopens de oorsprong en de benaming van het Vrije zijn de meningen verdeeld. Volgens Vredius, in zijn *Flandria Ethnica*², zouden de Romeinen er nooit in gelukt zijn deze uitgestrekte vlakte moerassen en wouden te onderwerpen of te bezetten en zou het gebied dus VRIJ gebleven zijn. De bewoners droegen de naam VRIJLAETEN, wat letterlijk betekent : zij die VRIJ GELATEN zijn.

Warnkoening³ is het met deze gedachtengang evenwel niet eens. Zich steunend op de tekst "...erkent aan de Schepenen het recht om onderzoeken van gemene waarheid te houden..." uit het Handvest van Johanna van Konstantinopel in 1235, leidt hij af dat het VRIJE voorkomt uit het vrijdom van de Schepenen.

Zonder stelling te willen nemen in dit vraagstuk, zijn wij toch geneigd de idee van Vredius bij te treden. De eerste keuze van het Vrije (Keurbrief) dateert inderdaad van het jaar 1190 en maakt gewag van een vroegere "Karta Legis".

Het recht en het gebruik zijn in verschillende documenten of keuren vastgelegd, waarvan de voornaamste of belangrijkste zijn : de Keurbrief van 1190, de Keure van 1427, in het middelnederlands opgesteld op last van Filips de Goede, het Deelboek en de "Kostume", samenvatting door keizer Karel in 1545 bevolen en in 1619 gehomologeerd.

Het Vrije - vierde lid van Vlaanderen, met Gent, Brugge en Ieper, sinds 1437 - strekte zijn macht uit over 35 ambachten (bevattende 90 parochies), onderworpen aan de administratie en aan de rechtsmacht der Schepenen; 17 appendante heerlijkheden die hun eigen rechtspraak hadden (zowel de een als de andere waren onderworpen aan de Kostume en waren verplicht hun deel bij te dragen in de kosten der lasten van het land); 10 con-

tribuante heerlijkheden die niet afhingen van het Vrije maar wel hun deel bijdroegen in de door het Vrije aan de Graaf toegestane toelagen, voornamelijk in geval van oorlogen; 3 ondergeschikte heerlijkheden, te weten de ambachten van Veurne en de heerlijkheden van Broekburg en van Sint-Winnoksbergen.

De administratie en de rechtspraak van het gebied van het Vrije waren tweevoudig en omvatten het Magistraat van het Vrije en, vanaf 1224, de Officieren van het Graafschap. Inderdaad, de administratie van het Vrije hing oorspronkelijk af van de kasselrij van Brugge, maar in 1224 verkocht Jan II van Nesle, kastelein van Brugge in zijn ambt bekleed door Dirk van den Elzas, zijn voorrecht aan gravin Johanna van Konstantinopel die er op haar beurt onmiddellijk haar officieren in plaatste.

Het Magistraat, door de graaf gekozen onder de notabelen van het Vrije, was aanvankelijk samengesteld uit twee Burgemeesters.

De Burgemeester van de Gemeente of de oude "Scout" was belast met de algemene controle en de verdediging van de rechten, zowel van de Graaf als van het Vrije. Hij oefende een soort voogdij uit over het Magistraat. In de dualiteit Magistraat - Officieren van de Graaf, maakten de ambtsplichten van hem zowat de tegenhanger van de Groot Baljuw.

Vervolgens was er ook de Burgemeester van de Schepenen die in feite over de administratieve, rechterlijke en financiële machten beschikte. Vanaf 1330, jaar van het Slechte Voorrecht, waren er drie Burgemeesters van de Schepenen, hetzij dus één per vierschaar. Eveneens vanaf 1330 waren er 27 schepenen. Volgens het Gebruik of de Kostume moesten er tenminste zes woonachtig zijn in de vierschaar die ze vertegenwoordigden.

Het Magistraat werd aanvankelijk bijgestaan door één en later door vier officieren : deze van de Kamer voor de administratie, deze van de Vierschaere voor de burgerlijke zaken, deze van de Weserie voor de wezen en verlaten kinderen en tenslotte deze van het Gerecht ook Bloedklerk genaamd. Samen met de Burgemeester vormden zij het Magistraat dat elk jaar door de Graaf (of in diens naam) hernieuwd werd.

Het kollege van Schepenen was verdeeld in twee seizoenen welke zetelden van september tot Pasen en van Pasen tot september. De aanwijzing van de seizoenen gebeurde bij middel van loting.

Vervolgens kwamen er eerst 18 en nadien 14 Klerken of Notarissen, 4 Advokaten (Taelmannen) en 6 Prokureurs (Pleitbezorgers).

Namens het Magistraat hield de Algemene Ontvanger zich bezig met het innen van allerhande taksen en belastingen zoals de grondbelasting, de patentebelasting (pointing), de bijzondere subsidie van de Graaf in geval van oorlog, de parochiekosten en de belasting op de "waterringhen" (onderhoud van dijken en kanalen).

De Groot Baljuw was de opperbewaker van de respektievelijke rechten van de Kerk, van de Graaf en van het Land van het Vrije. Hij stond tevens in voor de goede gang van de administratie en voor de veiligheid van de inwoners en van het territorium. De Groot Baljuw werd bijgestaan door de Krikhouder, die hem bij afwezigheid verving en speciaal lette op de rechterlijke uitvoeringen. Hij had onder zijn bevel : de Ambachtslieden (één per ambacht), de Berijders of deurwaarders te paard die belast waren met de uitvoering van burgerlijke en strafrechterlijke vonnissen en tenslotte de Stokhouders, ook Stafhouders genaamd, zijnde de deurwaarders belast met de openbare roerende en onroerende verkopen.

*

Na dit historisch overzicht, zijn wij thans aan de penningen of jetons toe.

In 1396 wordt er voor het eerst gezinspeeld op het bestaan van rekenpenningen, doch alles laat veronderstellen dat het slechts gewone of banale jetons betreft.

Het is pas vanaf 1623 dat er zilveren jetons geslagen werden die moesten dienen als beloning voor bewezen diensten door de leden van het Magistraat en de hoge ambtenaren. In dat jaar werden er 96 stuks vervaardigd waarop het wapenschild van het Vrije afgebeeld staat "in zilver met azuur banden, het schild getopt met een distelplant en vastgehouden door een naakte man en een naakte vrouw".

De rekeningen van het Vrije laten uitschijnen dat er vanaf 1638 tot 1650 jaarlijks ongeveer 400 penningen of jetons geslagen werden, maar tot op heden werd daarvan geen enkel exemplaar teruggevonden. De eerst gekende penning dateert van 1651, terwijl ons latere stukken bekend zijn voor de jaren 1663, 1666 en 1670. Hoewel deze jetons regelmatig en zelfs in grote hoeveelheden aangemaakt zijn (de rekeningen vermelden uitgaven voor ongeveer 600 pond parisis) zijn slechts weinige van deze stukken tot ons gekomen. Het voorrecht van de penningenuitgifte duurde tot onder keizerin Maria-Theresia (1740-1780). Door een verordening van 7 juni 1784 werden door keizer Jozef II "voor alle ambten van het Vrije zonder enig onderscheid alle penningen afgeschaft, ongeacht de doeleinden waarvoor zij bestemd waren".

Naast deze vroedschapspenningen bestaan er ook nog zilveren jetons waarop de wapens van de Schepenen gegraveerd zijn en die dienden voor de loting ter aanduiding van de reeds besproken seizoenen. Vermits van dergelijke jetons veelal slechts één exemplaar gegraveerd werd, is het gemakkelijk te begrijpen dat slechts weinig van deze stukken overgebleven zijn. Sommige exemplaren zijn thans nog in het bezit van afstam-

melingen van de Schepenen of berusten in de verzameling van het Penningkabinet te Brussel.

Volgens de gegevens in ons bezit, werden alleen de hierna opgesomde penningen teruggevonden :

1651 - Filips IV - zilver (verzameling De Baeck)
1663 - Filips IV - koper
1666 - Karel II - koper
1670 - Karel II - koper
1672 - Karel II - koper
1674 - Karel II - koper
1679 - Karel II - zilver
1680 - Karel II - zilver en koper
1681 - Karel II - zilver (verzameling Van der Elst)
1682 - Karel II - zilver
1685 - Karel II - zilver
1681 - Karel II - zilver en koper
Visart nr. 13 - Karel II - zilver
Visart nr. 14 - Karel II - koper
Visart nr. 15 - Karel VI - zilver
Visart nr. 16 - Karel VI - zilver
Visart nr. 17 - Karel VI - zilver en koper
Visart nr. 18 - Maria-Theresia - zilver, geel koper en brons
Visart nr. 18 bis - Maria-Theresia - zilver
Visart nr. 19 - Maria-Theresia - zilver

Alleen de jetons van 1651 en van 1681 zijn bekend door een uniek exemplaar. De overige penningen zijn te vinden in de verzameling van het Penningkabinet te Brussel en in verscheidene private collecties.

Het Penningkabinet bezit een bronzen jeton met de beeltenis van Filips V naar links en met het omschrift PHILIPPUS V.D.G. HISP ET INDIARUM REX; getekend R. en lelie - Brugge. Op de keerzijde S.P.Q.P. en de wapens van het Vrije. Hybridische penning : de voorzijde stelt de jeton voor die Visart de Bocarmé onder nr. 35 van de jetons van de stad Brugge beschrijft. Deze auteur beschouwt het stuk als een moderne fabricatie hoewel men op de Koninklijke Munt van België te Brussel de oorspronkelijke matrix bewaart van een jeton van het Brugse Vrije, geslagen onder Filips V. Op deze laatste is de beeltenis van de koning naar rechts,

luit het omschrift PHIL. V.D.G. HISP. ET. INDIAR. REX en bevindt zich onderaan het borstbeeld R. en de lelie van Brugge. Op de keerzijde staan de wapens van het Vrije en de letters S.P.Q.P.

Vermelden wij tenslotte nog in verband met de lotingspenningen voor het aanduiden van de seizoenen dat aan de door Visart de Bocarmé in de *Revue Belge de Numismatique et de Sigillographie*, 1906, plaat XII afgebeelde jeton de penning kan toegevoegd worden van Simon le Ville, 1716-1718⁴.

- (1) Editie 1735 (Leyden-Rotterdam-'s Gravenhage) : "Verheerlijkt Vlaandre, behelzende eene algemeen en nauwkeurig beschrijving van dat graafschap en van zijne algemeene en bijzondere wetten".
- (2) Olivarius Vredius, *Histoire comitum Flandriae libri prodromi duo : I Flandria ethnica*, Brugge, 1659, hoofdstuk VI.
- (3) «Histoire constitutionnelle et administrative de la Ville de Bruges et du Pays du Franc jusqu'à l'année 1305», Brussel, zonder datum.
- (4) Teneinde de lijst van de penningen van het Brugse Vrije in de mate van het mogelijke te volledigen, verzoek ik vriendelijk de lezer, die in zijn verzameling exemplaren zou bezitten die in bovenstaande lijst ontbreken, mij deze stukken te willen melden (koning - datum - metaal) en er een potloodkrassel van voor- en keerzijde te willen bijvoegen. Oprechte dank bij voorbaat voor de medewerking. (Paul De Baeck, Van Putlei 72 te 2000 Antwerpen)

NIEUWE AANMUNTINGEN

Maurice COLAERT

Belize

Goudstuk van 100 dollars voor het Kerstfeest, met de ster van Bethleem

Brazilië

Stuk van 1 cruzeiro, 1979, staal, 3,23 g en 20 mm. Het betreft een nieuwe omloopmunt waarvan in het eerste stadium 400 miljoen exemplaren zullen geslagen worden. Op de voorzijde : suikerrietstengels en op de keerzijde de waarde en de datum.

Bulgarije

Stuk van 20 leva, 1979, zilver 900/1000, 32 g en 42 mm, geslagen ter herdenking van de honderdste verjaardag van de keuze van Sofia als hoofdstad van Bulgarije.

Canada

Stuk van 100 dollars uit goud, met een gewicht van 16,865 g, hetzij reeds meer dan de faciale waarde. Op de keerzijde: een eskimo in zijn kayak.

Op het programma voor 1980 staan volgende aanmuntingen : een nieuwe dollar uit zilver waarvan de voorziene prijs reeds 10,80 dollars bedraagt (maar wat zal de uiteindelijke prijs zijn met de huidige prijsstijging van het metaal?) en met op de voorzijde het reeds sinds 1968 in gebruik zijnde portret van koningin Elisabeth en op de keerzijde een ijsbeer.

China

4 goudstukken met dezelfde faciale waarde (400 yuan) geslagen ter herdenking van de 30ste verjaardag van het regime. Een vijfde goudstuk herdenkt het Jaar van het kind. De stukken worden in Hong Kong en in Macao verkocht.

Colombia

Nieuwe omloopmunt van 25 centavos, 1979, aluminium-brons, 4,58 g en 23,2 mm. Op de voorzijde : portret van Simon Bolivar. Het is de eerste keer dat dit land deze muntwaarde uitgeeft.

Cook eilanden

Goudstuk van 100 dollars met een gewicht van 9,76 g. Op de keerzijde : de god Tangaroa.

In het raam van de FAO-aanmunting : courante stukken van 10 en 50 cents uit koper-nikkel (23,62 en 31,75 mm) met als respectievelijke beelden naars een sinaasappel en een vis.

Costa Rica

Stuk van 100 colones, 1979, zilver 925/1000, 35 g en 42 mm, uitgegeven ter gelegenheid van het Jaar van het kind. De keerzijde toont een nest met drie vogeltjes.

Cuba

Ter gelegenheid van de in Havanna gehouden conferentie van de niet gebonden landen werd een stuk van 100 pesos uitgebracht.

Dominique

Stuk van 19,2 g, op de markt gebracht naar aanleiding van het bezoek van paus Johannes-Paulus II en een ander stuk van 41 g, geslagen ter herdenking van het vredesverdrag tussen Egypte en Israël.

Egypte

Begrijpelijkerwijze viert Egypte het vredesakkoord met Israël met de uitgifte van twee goudstukken (50 en 100 pounds) en twee zilverstukken (5 en 10 pounds). Waarschijnlijk om goed verstaanbaar te zijn bij het Amerikaans cliënteel vertonen deze munten het omschrift in het Engels.

Ter gelegenheid van het Jaar van het kind werd een stuk van 1 pound in omloop gebracht. Het toont de datum 1979, is uit zilver 720/1000 en heeft een diameter van 35 mm. Het stelt op de keerzijde een moeder voor die haar kind voedt.

Naar aanleiding van de Nationale Dag van de Opvoeding, werd een stuk

geslagen van 10 piasters uit koper-nikkel en een van 1 pound zilver 720/1000. De voorzijden stellen leerlingen op de schoolbanken voor.

Om de landbouwhervorming te vieren werd verder een stuk van 1 pound uit zilver uitgegeven. De munt weegt 15 g, heeft een diameter van 34,9 mm en toont op de voorzijde een landbouwer en afbeeldingen van het landelijke leven naar voorstellingen uit de tijd van de farao's.

Tenslotte is er nog een zilverstuk van 1 pound (1980, 15 g, 35 mm) dat de 1.400ste verjaardag herdenkt van de vlucht van Mohammed uit Mekka naar Medina, gebeurtenis die het beginpunt betekent van de Muselmaanse kalender.

Equatoriaal Guinea

Stuk van 2.000 ekuele, 1980, zilver 927/1000, 31 g en 39,5 mm, geslagen naar aanleiding van de Olympische Spelen in Moskou. Op de voorzijde : een schijfwerper en de Akropolis ; op de keerzijde : de centrale bank van Malabo.

Ethiopië

Op zijn beurt geeft dit land drie pseudo-munten uit met datum 1979 in de reeks «bescherming van de natuur» : een goudstuk (500 birr, 34 mm) en twee zilverstukken (25 birr, 42 mm en 10 birr, 38,6 mm). Volgens de regel beeldt elk van deze munten een bedreigde diersoort af.

Falkland eilanden

In de reeks «bescherming van de natuur» : stukken van 150 pounds uit goud en 10 en 5 pounds uit zilver. Ook hier zijn de motieven van de keerzijde gewijd aan bedreigde diersoorten.

Fiji

Nieuwe omloopmunt van 50 cents, 1979, koper-nikkel, 15,4 g en 31,5 mm. Op de keerzijde wordt propaganda gemaakt voor de suikerproductie.

Groot-Brittannië

Thans wordt door de Royal Mint een «proof»-versie op de markt gebracht van de traditionele aanmunting van de sovereigns. De voor 1979 voorziene oplage van 50.000 exemplaren ging vlot van de hand. De stukken werden te koop gesteld tegen 75 pounds.

Guyana

Nieuwe reeks van 8 munten waarvan 2 uit zilver (10 en 5 dollars), vier uit koper-nikkel en twee uit brons. De zilverstukken tonen de afbeelding van nationale helden (Cuffy en Critchlaw) en de zes overigen van een dier (kaaiman, fezant, arend, aap, jaguar en manatu-vogel).

Hongarije

Het Jaar van het kind wordt herdacht met de uitgifte van een stuk van 200 forints, 1979, zilver 640/1000, 28 g en 37,64 mm. Op de voorzijde : het embleem van de herdenking en een gestyleerde afbeelding van een kind ; op de keerzijde : door kinderen ontworpen tekeningen.

Hong Kong

Na het Jaar van het paard in 1978 en dat van de geit in 1979, volgt thans in 1980 het Jaar van de aap, herdacht met de uitgifte van een goudstuk van 15,98 g (22 karaat) en met een diameter van 28,4 mm.

Israël

Twee nieuwe stukken voor de thans 32ste «Independence Day». Het betreft waarschijnlijk de laatste munten waarop de waarde uitgedrukt staat in Israëlische pounds vermits op 22 februari jongstleden dit land als nieuwe munteenheid de shekel koos. De shekel komt overeen met 10 oude pounds. Het ene stuk is uit goud 900/1000, heeft een faciale waarde van 5.000 pounds, weegt 17,28 g en heeft een diameter van 30 mm. Het andere stuk is uit zilver 900/1000 (26 g en 37 mm) en beiden herdenken zij de vrede met Egypte.

Lesotho

Dit koninkrijk bracht in 1979 de eerste reeks nationale omloopmunten uit. De serie bestaat uit 7 muntwaarden : drie uit brons-nikkel (1 senti, 2 lisenti en 5 lisenti) en vier uit koper-nikkel (10, 25 en 50 lisenti en 1 loti). Alle stukken tonen op de voorzijde het portret van koning Moshoeshoe II. De keerzijden zijn verschillend en elkeen is gewijd aan een nationaal thema.

Liberia

Stuk van 100 dollars, 1979, goud 900/1000, 8,16 g en 26,16 mm, geslagen ter herdenking van de Organisatie van Afrikaanse Unie.

Maagdeneilanden

Stuk van 100 dollars uit goud (7,9 g), uitgegeven naar aanleiding van de 400ste verjaardag van de reis om de wereld door Sir Francis Drake.

Reeks van 7 stukken, waarvan elke keerzijde een vogelsoort afbeeldt : 1 en 5 dollars uit zilver ; 5, 10, 25 en 50 cents uit koper-nikkel en 1 cent uit brons.

Macao

Volgens de Chinese maankalender is 1980 het jaar van de aap, dat gevierd wordt met de uitgifte van een goudstuk van 500 patacas (916/1000 en 22,1 mm) en een zilverstuk van 100 patacas (925/1000 en 28,28 g).

Maleisië

Omloopmunt van 1 ringgit uit koper-nikkel, 16,93 g en 33,3 mm, dat de honderdste verjaardag herdenkt van de rubberproductie. Het stuk toont de datum 1977, maar werd pas in 1979 uitgegeven.

Malta

Zilverstuk van 1 pound (1979, 925/1000, 23,6 mm) dat het vertrek herdenkt van de Britse strijdkrachten. Op de voorzijde : handen die een vlam omringen.

Nederlandse Antillen

Sedert 1979 worden de vroegere bronzen stukken van 1 en 2 1/2 cents vervangen door een versie uit aluminium.

Ten voordele van de Unicef en naar aanleiding van het Jaar van het kind werd een zilverstuk uitgebracht van 25 gulden. Op de keerzijde : kinderen die een rondedans uitvoeren.

Nieuw Zeeland

Op het courant muntstuk van 1 dollar 1979 staat een nieuw portret van de Britse vorstin Elisabeth II, ontworpen door James Berry.

Oostenrijk

Stuk van 100 schilling, 1979, zilver 640/1000, 24 g en 36 mm, geslagen ter gelegenheid van de stichting van het kongrespaleis en de festivals van Bregenz.

Panama

Goudstuk van 100 balboa, 1980, 8,16 g en 26,16 mm, met op de keerzijde een koningsarend.

Polen

Naar aanleiding van de Olympische winterspelen te Lake Placid, bracht Polen een goudstuk van 2.000 zlotych en een zilverstuk van 200 zlotych op de markt. Op de keerzijde : een skiër in actie.

Stuk van 20 zlotych, 1979, koper-nikkel, 10,15 g en 29 mm, ter herdenking van de oprichting van het sanitair jeugdcentrum te Warschau. Met voormelde technische karakteristieken werd eveneens een stuk van 20 zlotych in omloop gebracht naar aanleiding van het Jaar van het kind. Op de keerzijde : kinderen die een rondedans uitvoeren.

Salomon eilanden

Stuk van 10 dollars, zilver 925/1000, 45 mm, met op de keerzijde een vogel met gespreide vleugels.

Samoa

Ter herdenking van de 200ste verjaardag van het overlijden van kapitein Cook werd aldaar een reeks van drie stukken op de markt gebracht. Zij zijn respectievelijk uit goud (100 dollars), zilver (10 dollars) en koper-nikkel (1 dollar). Elk stuk toont op de voorzijde het nationaal wapenschild en op de keerzijde het portret van de kapitein en zijn schip de «Resolution».

San Marino

Stuk van 1.000 lire, zilver 835/1000, 14,60 g en 31,4 mm met als thema Europa, gepersonaliseerd door een jongedame. Het is duidelijk een pseudo-munt gezien de faciale waarde ruimschoots lager is dan de metaalprijs.

Stukken uit goud van 1 scudo en 2 scudi (3 en 6 g) met als thema de vrede. Het betreft eveneens pseudo-munten gezien de scudo totaal vreemd is aan het geldend muntsysteem in San Marino.

Tonga

In het raam van de F.A.O.-aanmunting verschenen twee stukken uit koper-nikkel. Het betreft een rond stuk van 42,1 g met een diameter van 44,9 mm en een waarde van 2 pa'anga en een rechthoekig stuk van 24,26 g

ter waarde van 1 pa'anga. De munten dragen het jaartal 1979 en op de voorzijden staat de afbeelding van koning Taufa'ahau. Op de respectievelijke keerzijden : een vis die de kop boven water steekt en een bomenplantage. Tenslotte werd ook nog een stuk van 2 pa'anga in omloop gebracht (46 x 22 mm, 15 g, koper-nikkel) gewijd aan de verbetering van de levensomstandigheden van de vrouw in het landelijk milieu.

Turkije

In het raam van de F.A.O.-aanmunting verschenen volgende stukken met datum 1979 : 150 lira (zilver, 29,5 mm), 5 lira (koper-nikkel, 33 mm) en 2,5 lira (koper-nikkel, 30 mm). Op de voorzijden staat een vrouw afgebeeld in traditionele klederdracht.

Tuvalu

Stuk van 10 dollars, 1979, aangeboden in proof (zilver 925/1000) en FDC-versie (zilver 500/1000). Op de voorzijde de klassieke beeltenis van koningin Elisabeth II, ontworpen door Arnold Machin en op de keerzijde het schip «Rebecca» waarvan de gezagvoerder kapitein de Peyster in 1819 de eilandengroep ontdekte.

Zuid-Afrika

Nieuwe omloopmunt van 5 cents, 1979, nikkel, 2,45 g en 17,5 mm. Op de voorzijde staat het portret van Dr. Nicolaas Diederichs, de in 1978 overleden gewezen president van de Zuid-Afrikaanse republiek.

Zwitserland

Ter herdenking van de 100ste verjaardag van de geboorte van Albert Einstein (1879-1955) liet Zwitserland twee herdenkingsmunten slaan uit koper-nikkel (13,2 g en 31 mm) met een faciale waarde van 5 francs. Van eik type werden 900.000 exemplaren vervaardigd plus 35.000 stuks in proofversie die verkocht werden tegen 22 Zwitserse frank. Een van de munten toont het portret van de geleerde in een raster, het andere twee formules die in verband staan met zijn beroemde relativiteitstheorie.

BIBLIOGRAFIE

TIJDSCHRIFTENNIEUWS

«Echo Numismatica» maandelijks tijdschrift Afdeling Tienen

11de jaargang, nr. 12, november 1979

Bezoek . . . de keerzijde van de Medaille in het Munthof.

Slagaantal van de Duitse aanmuntingen vanaf 1948 tot 1977.

SCHRAEPEN P.P., Een «vergulde» opdoffer. Aangeboden «goud» was slechts verguld koper.

SCHRAEPEN P.P., Van onbenullig naar onbenulliger.

Geheimzinnig koffertje met Belgische «munten» na 30 jaar onder de hamer.

Een gevaarlijk tijdverdrijf ! Italiaanse priester drukte vals geld in zijn pastorie.

Tienduizend pond voor een penny.

Om te kunnen betalen zijn alle middelen goed.

Slechte tijden voor valsmunters.

DEVOS G.B., De dubbele adelaar als publiciteitsmerk.

XVe Verjaardag van Numismatica Leuven.

11de jaargang, nr. 13, december 1979

Algemene vergadering voor het jaar 1979 op 23.12.1979.

Kort en goed.

Officiële penning met Leopold I König der Belgier.

SCHRAEPEN P.P., Woorden wekken daden trekken.

DEVOS G.B., De dubbele adelaar op gemeentewapens in West-Europa.

Het 700-jarig bestaan van de Dom van Wiener Neustadt.

De gedenkpenning Albert Einstein.

12de jaargang, nr. 1, januari 1980

DEVOS G.B., De triskele op munten en penningen.

Koninklijk besluit betreffende de uitgifte van een nieuw muntstuk van 20 frank.

Ons nieuw Belgisch 20 frankstuk.

SCHRAEPEN P.P., Een tip voor onze Minister van Financiën ?

SCHRAEPEN P.P., Een waardevolle lelijkheid is ook niet mis !
SCHRAEPEN P.P., Geeft de Ayatollah waardeloze (gouden) munten uit ?
SCHRAEPEN P.P., Een vrees die waarheid werd.
SCHRAEPEN P.P., Vreugdeloze Amerikanen.
Zuid-Afrika zit zonder Krugerrands.
Naklank over de verkoop van het geheimzinnig koffertje.
Rekordverkoop van Krugerranden.
Gentse prof ontdekt Griekse zilverbijlen.
Duizend jaar Brussel werd duizend frank duurder.
Verder nieuws over de zilveren 5 DM-munt.

12de jaargang, nr. 2, februari 1980

Mededeling.
Onze leden schrijven . . .
Twintig Frankstuk.
DEVOS G.B., Pegasos op munten en penningen.
DEVOS G.B., Zij . . . Hij.
SCHRAEPEN P.P., Wel verschijnen, niet verschijnen, enz . . .
SCHRAEPEN P.P., Het miljoen is in het zicht.
Krugerrand krijgt twee broertjes.
SCHRAEPEN P.P., Steeds maar die Otto Hahn munt !
SCHELDEMAN H., Edele metalen en vorstelijke prijzen.
SCHELDEMAN H., Goudprijs houdt de bisschop in de Munt gevangen
Gouden gedenkpenningen voor Leuven.
Pas op voor Uw valse (echte gouden) tanden.
750 Jaar stad Diest.
Daar moet je een Chinees voor zijn.
Benut die kans en bezoek de Koninklijke Munt.

12de jaargang, nr. 3, maart 1980

Zo kun je gratis een (echte) gouden medaille bekomen.
SCHRAEPEN P.P., Keulen herdenkt 100 jaar bestaan van de Dom.
Frankrijk ontmunt zilvergeld en België beraadt zich over de prijs gouden
Leopold I-medailles.
SCHRAEPEN P.P., De 5 DM «Otto Hahn»-munt.
Herdenkingsmedaille 750 jaar Diest.
Akelige herinneringen.
Het goud : de waanzin van de wereld.
Pasmunt weg.
Gouden penningen voor 150 jaar België zullen 5.000 en 10.000 frank
kosten.
SCHRAEPEN P.P., Jacht op het zilver.
Benut die kans en bezoek de Koninklijke Munt.

Maandlijks tijdschrift voor Numismatiek «Numismatica Leuven»

6de jaargang, nr. 11, november 1979 :

Numismatica richt in . . . een unieke muntententoonstelling.
Vers van de pers.
WAÉRZEGGERS R., De eerste nikkelhoudende munten en de rol die België heeft gespeeld bij de ontwikkeling van de moderne kopernikkelen
pasmunt.

6de jaargang, nr. 12, december 1979 :

Mededelingen van het bestuur.
Onze driedaagse reis naar Hamburg 17-19 november 1979.

7de jaargang, nr. 1, januari 1980 :

Mededelingen van het bestuur
Agenda.
Vers van de pers.

7de jaargang, nr. 2, februari 1980 :

Verslag bestuursvergadering vrijdag 15 februari 1980
Agenda.
Gouden gedenkpenning voor ons Leuven ?
Vers van de pers.
De munten van de Wisigothen (I).

7de jaargang, nr. 3, maart 1980 :

Met zijn allen op stap naar Tilburg.
H.V., Verslag van de bestuursvergadering van 29 februari en 14 maart
1980.
Agenda.
Vers van de pers.
H.V., Verslag jaarvergadering EGMP 16 maart 1980 te Luik.
De munten van de Wisigothen (II).

Maandblad voor Numismatiek, tijdschrift Afdeling Dendermonde

2de jaargang, nr. 10, december 1979 :

DE ROP W., Napoleon sloeg munt uit bijna alle oorlogen die hij voerde.

3de jaargang, nr. 1, januari 1980 :

DE ROP W., Napoleon sloeg munt uit bijna alle oorlogen die hij voerde.

3de jaargang, nr. 2, februari 1980:

DREESEN H., Het stadhouderschap in de 17 provinciën.

3de jaargang, nr. 3, maart 1980 :

DREESEN H., Het stadhouderschap in de 17 provinciën (2).
Redactionele mededelingen.
3de Internationale numismatische dag Dendermonde.
Inhoudstafel 1979.

3de jaargang, nr. 4, april 1980 :

GALLE S., De oorsprong van het geld
Mededelingen van het bestuur.

Maandelijks tijdschrift voor Numismatiek, Limburgs Genootschap voor Munt- en Penningkunde, afdeling Heusden-Zolder

2de jaargang, nr. 4, december 1979 :

Beleggen in gouden munten en penningen.
Het gemeentegeld - deel VI.
MARTENS G., Beroemde vrouwen op munten - deel II.
RAYMAKERS T., De medailleurs in het land van Luik (Victor Tourneur)
RAYMAKERS T., Numismatiek van het prinsdom Luik.
VANDAMME L., Vrouwen op Romeinse munten.
Numisfilatelie - munten van Guernsey op postzegels.
VAN KEYMEULEN A., Overzicht van de Belgische muntslag - deel VI.
150 Jaar Vlaamse Beweging in België.

2de jaargang, nr. 5, januari 1980 :

VAN KEYMEULEN A., Overzicht van de Belgische muntslag - deel VII.
MARTENS G., Vrouwen op munten - Cleopatra.
RAYMAKERS T., De medailleurs in het land van Luik (Victor Tourneur).
Het gemeentegeld - deel VII.
De bekroonde ontwerpen van de tekenwedstrijd voor het nieuw muntstuk van 250 frank.
VANDAMME L., Vrouwen op Romeinse munten.
Beleggen in gouden munten en penningen - deel IV.

2de jaargang, nr. 7, maart 1980 :

Onerlijke praktijken met slagaantallen nu ook in België.
Overzicht van de goudprijs sinds 1970.
RAYMAKERS T., Munten van Bree en Gerdingen.
VANDAMME L., Aelia Flaccilla.
Varianten van de gouden 20 fr - Leopold II.
VAN KEYMEULEN A., Overzicht van de Belgische muntslag.
Een paar recorten (*sic*).
RAYMAKERS T., De medailleurs in het land van Luik.

Verzamelaarskrantje

3de jaargang, nr. 21, november 1979 :

Taelman J., Zoeklicht op de munten van Maria-Theresia voor Brabant en Vlaanderen (1740-1780).

Revue Belge de Numismatique et de Sigillographie, CXXIV, 1978 :

GUEY J., et CARCASSONNE C., Valeur statistique des petits échantillons.
KONDIS S., A propos des monnayages royaux lagides en Cyrénaïque sous Ptolémée Ier et II.
MARCHETTI P., Une mise au point sur la valeur en denier de la drachme polybéenne.
SCHEERS S., Le trésor de Sarcelles.
VAN HEESCH J., Les ateliers monétaires de Pescennius Niger.
BASTIEN P., Un portrait tétrarchique : l'émission I* de l'atelier de Lyon en 304-305. PLG
DUPLÉSSY J., Les monnaies d'or de Guillaume Ier, comte de Namur (à propos d'un florin inédit).
CRAMERS D. en HUYGE D., Muntvondsten te Holsbeek.
VAN KEYMEULEN A., Une trouvaille de monnaies d'argent des XVIe, XVIIe et XVIIIe siècles.
WAERZEGGERS R., Het noodgeld uitgegeven door het Leuvens Stadsbestuur 1914-1918.
VAN LAERE R., Le monnayage des îles Maldives.

Bulletin du Cercle d'études numismatiques

16de jaargang, nr. 4, oktober-december 1979 :

Editorial.
POTTIER H., L'atelier d'Antioche sous Héraclius.
GHYSSENS J., Bibliographie : Conservation of Coinage, Monetary Exploitation and its restraints in France, Catalonia and Aragon c. 1000-1225 AD, par Thomas N. Bisson.
Table des matières vol. 13-16 (1976-1979).

HOEKJE VAN DE VERZAMELAAR

Medewerking gevraagd.

Via deze weg zou ik graag een oproep willen doen teneinde illustraties te bekomen van elk land van de wereld zoals illustraties van historische gebouwen, afbeeldingen van koningen en/of staatshoofden, nationale wapenschilden of vlag, (eventueel muntendokumentatie is ook welkom) teneinde numismatische mappen te kunnen samenstellen over mijn private muntenverzameling.

Deze aangevraagde dokumentatie mag van gelijk welk land ter wereld zijn, maar bij voorkeur geen zichtkaarten, tenzij het om afbeeldingen van regeringshoofden gaat of afzonderlijke illustraties.

Ik ben ook bereid om tot ruiling over te gaan van dubbele dokumentatie tegen ontbrekende en Uw medewerking hiervoor zou ik tenzeerste op prijs steilen.

Uw medewerking wordt graag en met oprechte dank aanvaard bij Pierre Paul Schraepen, St. Martinusstraat 22, 3300 Tienen (telefoon : 016/ 81.37.40 nà 18 uur).

Zilveren gedenkpenning van O.L.Vrouw van St.-Jan te Poperinge.

Ter gelegenheid van het 5de eeuwfeest van het Mirakel wordt door de Vrienden van O.L.Vrouw van Sint-Jan te Poperinge volgende gedenkpenning uitgegeven :

Technische gegevens :

- zilver 990/1000
- diameter : 35 mm
- gewicht : 18 g
- prijs : 1.750 BF.

Voor nadere inlichtingen kan men zich wenden tot de heer Roger Ostijn, Casselstraat 46 te 8970 Poperinge.

Historiepenningen en medailles gezocht.

De heer H. Jacobs, Paasbloemstraat 81 te 2060 Merksem (tel.: 031/ 45.50.18) zoekt Belgische historiepenningen en/of buitenlandse pennin- gen gegraveerd door Hart of door een der gebroeders Wiener. Periode : van 1830 tot ongeveer 1880. Hij stelt ook belang in ganse verzamelingen of het ruilen van dubbels.

Stukken van 10 centiem «met gaatje», geslagen voor Leopold II.

De heer Etienne Michaux deelde volgende interessante vaststellingen mee : «de Belgische verzamelaars kennen voorzeker goed de stukken uit koper-nikkel met centraal gaatje die in het begin van deze eeuw in omloop gebracht werden. De muntstempels van dit type werden ontworpen door Alphonse Michaux.

Iedereen heeft opgemerkt dat de cijfers van de jaartallen van 1901 tot 1903 kleiner zijn dan die van 1904 en de daaropvolgende jaren. Kwestie was nu te weten wanneer heeft die verandering van grootte plaats gevonden : in 1903 of in 1904 ?

Sinds ik in bezit ben van een stuk van 10 centiem met Franstalig omschrift en datum 1903 in grote cijfers, kan ik op voornoemde vraag antwoorden : in 1903.»

Belgisch stuk van 1 frank . . . zonder datum.

De heer Eugène Ravo, 18a rue du Chinois te 6050 Lodelinsart, vond in de muntomloop een Belgisch stuk van 1 frank met Nederlandstalig omschrift maar zonder datum.

Heeft iemand nog dergelijke stukken aangetroffen ? Lezers die op de hoogte zouden zijn van soortgelijke ontdekkingen worden verzocht dit via de redactie mede te delen.

Ruilaanvraag.

De heer Jorge Vermeersch, Carretera General Urquiza 2525, 3200 Concordia (Entre Rios), Argentinië verzamelt Belgische, Nederlandse en Zwitserse munten. Hij bezit veel Zuid-Amerikaanse munten, bijzonderlijk Argentijnse. Hij zou graag contact opnemen met Belgische of Europese verzamelaars met het oog op eventuele ruil van stukken.

Jetons van de algemene vergaderingen van het E.G.M.P.

De heer R. Deschilder, Vilain XIII straat 43 bus 12 te 1050 Brussel (tel. : 02/647.35.68) zoekt jetons voor de jaren 1960, 1966 en 1968.

Het nieuw muntstuk van 20 frank.

Het nieuw muntstuk van 20 frank begint reeds goed te circuleren. De aanmaak was reeds maanden geleden van start gegaan, maar het koninklijk besluit houdende de uitgifte dateert pas van 29 oktober 1979 (*Belgisch Staatsblad* van 18 december 1979) en trad in werking op 8 januari 1980.

De inleiding van het K.B. geeft de doelstelling van de uitgifte aan : «overwegende dat het raadzaam is de biljetten van 20 frank door muntstukken te vervangen».

Artikel 2 geeft de technische kenmerken van de munt :

Legering :

Nikkel : 6 pct. met een remedie van 5 duizendsten naar boven en naar beneden.

Aluminium : 2 pct. met een remedie van 5 duizendsten naar boven en naar beneden.

Koper : het saldo.

Gewicht :

8,5 g met een remedie van 20 duizendsten naar boven en naar beneden.

Nominale diameter :

25,65 mm met een remedie van 0,1 mm naar boven en naar beneden.

Dikte op de rand :

Maximum 2,5 mm.

Artikel 3 van het K.B. geeft de officiële beschrijving : het stuk van 20 frank draagt op de voorzijde : Onze beeldenaar, het hoofd naar links gekeerd ; onderaan de handtekening van de kunstenaar H. Elstrøm ; aan weerskanten van de handtekening : rechts het teken van de Munt van Brussel, een gehelmd hoofd van de aartsengel Michaël ; links, dit van de muntmeester, een vogel.

Het draagt op de keerzijde, in het veld, een olijftak waarboven de aanduiding van de nominale waarde van het stuk «20 F» en in het bovenste

deel het woord «België», in het Frans «Belgique» ; onder de olijftak het jaartal.

De muntrand wordt van guilloches voorzien.

Artikel 4 stipt aan dat gelijke hoeveelheden met Nederlandstalige en Franstalige omschriften zullen aangemunt worden. Tenslotte vermeldt artikel 5 dat de wettige betaalkracht onder partikulieren van de krachtens dit besluit uitgegeven stukken van 20 frank beperkt wordt tot 1.000 frank.

De veiling Van Alsenoy, Antwerpen, 8 december 1979.

Ziehier een paar resultaten genoteerd op de jongste veiling van de heer W. Van Alsenoy. Stippen we aan dat bij de vermelde prijzen nog 20 % veilingstaksen moeten bijgerekend worden :

Frankrijk

Lodewijk XV Louis Mirliton 1723 A, ZZF : 27.000 BF
Gouden Louis voor Bearn 1765, ZZF : 26.000 BF

Napoleon III : proefslag 5 francs zilver, Barré : 5.200 BF

Napels

Joachim Murat : 20 lire 1813, ZZF : 20.000 BF

Holland

Leeuwendaalder 1576, ZZF : 2.400 BF

Utrecht

Halve zilveren rijder 1785, PR : 3.600 BF

Brabant

Maria-Theresia : Soeverein, Antwerpen 1756, ZF/ZZF : 15.000 BF
Dukaton, Antwerpen 1750, ZZF : 8.000 BF

Verenigde Belgische Staten

Zilveren leeuw 1790, ZZF : 30.000 BF

Koninkrijk België

Leopold I : 10 centiem 1832, PR : 3.000 BF
5 centiem 1838, PR : 20.000 BF
5 frank 1853 (huwelijk), ZF/ZZF : 4.000 BF
5 centiem (25e verjaardag), Nederl., ZF/ZZF : 5.000 BF
5 frank 1858, ZZF : 19.000 BF

Leopold II : 5 frank 1865, ZF/ZZF : 12.000 BF
5 frank 1860, ZF/ZZF : 16.000 BF
stukken van 5 frank van recentere datum in ZF/ZZF : gemiddeld 350 à 450 BF per stuk
moduul 5 frank 1880 in zilver, PR : 15.000 BF

Albert I : stukken van 20 frank in nikkel (1931-32) in ZZF : gemiddeld 2.400 - 2.800 BF per stuk
stukken van 10 frank in nikkel (1830-1930) in ZZF : gemiddeld 2.900 à 4.000 BF per stuk

Leopold III : Expo 35, Nederl., FDC : 7.900 BF
Expo 35, Nederl., PR : 6.600 BF
Expo 35, Nederl. ZZF : 5.400 BF
Expo 35, Frans, PR : 6.200 BF
Expo 35, Frans, ZZF : 5.500 BF

Boudewijn : 20 frank 1955, Nederl., PR : 3.600 BF

Numismatisch week-end van de Cercle de Couvin.

Traditiegetrouw organiseert de Cercle de Couvin, des Rièzes et des Sarts op 20 en 21 september 1980 zijn numismatisch week-end dat dit jaar in het teken staat van het millennium van het prinsbisdom Luik waartoe Couvin hoorde als één van 23 goede steden.

Op 20 en 21 september heeft in het stadhuis van Couvin een tentoonstelling plaats van zeldzame munten uit het prinsbisdom, afkomstig van de schat uit het paleis van de prins-bisschoppen te Luik.

Op 20 september om 20 u. zal de heer Hubert Frère in de zaal van het Casino een spreekbeurt houden over een nog niet nader bepaald onderwerp uit de Luikse numismatiek. Op 21 september wordt in de zaal van de Harmonie een ruilbeurs georganiseerd alsook een tentoonstelling van de munten van het prinsbisdom.

Bij de numismates de Bruxelles.

Na gedurende 16 jaar het voorzitterschap waargenomen te hebben van de Brusselse afdeling van het E.G.M.P., heeft de heer Maurice Colaert de

wens te kennen gegeven ontlast te worden van deze slopende functie, zonder evenwel ontslag te nemen als bestuurslid van de vereniging. Het bestuur van de Numismates de Bruxelles heeft de heer Fernand Jouret aangesteld om tot de komende algemene statutaire vergadering van 1981 het voorzitterschap op zich te nemen.

Wegens sluiting van het lokaal in de Arenbergstraat zag de Brusselse afdeling zich verplicht naar het World Trade Center, Jacquainlaan 162 te 1000 Brussel uit te wijken. Aldaar beschikt zij over een zeer ruim en modern lokaal, gelegen op de verdieping - 1. Het W.T.C. is zeer gemakkelijk te bereiken. Het bevindt zich immers in de onmiddellijke omgeving van het Noordstation, van een metro-lijn en het busstation. Op het einde van de namiddag is er voldoende parkeermogelijkheid.

De vergaderingen op de eerste donderdag van de maand vangen aan om 18 uur en voorzien ruilmogelijkheden, private veilingen en tombola. De derde donderdag van de onpare maanden zijn er vergaderingen met spreekbeurt.

VEILINGEN EN CATALOGI

De heer Jean Elsen (Tervurenlaan 65 bus 1, 1040 Brussel) : *lijst nr. 19 van december 1979*. Deze lijst vangt aan met twee artikels : «Monnaies de nécessité et monnaies conventionnelles» door J. Stoquart en «Un ensemble de bronzes byzantins provenant de Sicile» door H. Pottier. Vervolgens worden volgende muntsoorten aangeboden : munten van de Griekse wereld, Griekse keizerlijke munten, stukken van het Romeins en het Byzantijns keizerrijk, van de Moslims, van de Kruistochten, van de Zuidelijke en Noordelijke Nederlanden, moderne buitenlandse munten en munten van het koninkrijk België.

Lijst nr. 20 van januari-februari 1980 brengt een bijdrage van L. Matagne over «Le millénaire de Rome» en het eerste vervolg van de door H. Pottier in vorige lijst gepubliceerde muntschat. Vervolgens komen numismatische boeken aan bod (liefst 472 nummers), munten van de Griekse wereld, van de Romeinse republiek en van het Romeins en Byzantijns keizerrijk en tenslotte munten van het koninkrijk België.

Lijst nr. 21 van maart 1980 bevat een artikel over «De koopkracht van onze munten op het einde van de 17de eeuw» (A. Van Keymeulen), het tweede vervolg van de op Sicilië gevonden muntschat (H. Pottier) en een boekbespreking van het werk «Rome et la circulation monétaire en Grèce au I^e siècle avant Jésus-Christ» door Adalberto Giovannini (D. Thirion). Na deze bijdragen komen dan de munten waarvan vele afgebeeld staan in de lijst : stukken van de Griekse wereld, van het Romeins keizerrijk en van de Romeinse republiek, van de Sassaniden, van de Moslims, penningen, gouden munten, Romeinse bronzen munten aan gunstige prijzen, Byzantijnse bronzen munten van de Siciliaanse vondst, loten, koninkrijk België, Kongo, Zwitserland en Frankrijk.

Comptoir Chanlis (rue de Lennery 17 B, 6430 Walcourt) : *lijst nr. 715 van december 1979* : moderne munten in FDC, Poolse munten en numismatische boeken.

Lux-Nummis (rue J.-P. Kommes 20, Oberanven-Luxemburg) : *lijst lente 1980* : antieke en Belgische munten, écu's, munten van over de hele wereld, diverse Duitse munten (pasmunten van na 1871 en rijksmunten), Duitse en Franse noodmunten en Franse stukken.

De heer W.P. Houston (Boecklin strasse 2, D-6 Frankfurt am Main 70) : *lijst nr. 29* : Duitse munten van vóór 1871, medailles, penningen, munten van over de hele wereld, noodgeldbriefjes.

Lijst nr. 30: Duitse bankbriefjes en bankbriefjes van over de hele wereld, Duitse munten van vóór 1871.

Maison Deblain (132 avenue Cyrille Besset, F-06100 Nice): *lijst van oktober en december 1979 en van februari 1980.*

Banque du Nord-Numismatique (847 boulevard de la République, F-59.700 Marcq-en-Baroeul): *lijst nr. 11 van december 1979: Griekse, Romeinse, Byzantijnse, Franse en buitenlandse goudstukken; munten, jetons en mereaux van Rijsel; moderne 20ste eeuwse proefslagen.*

Lijst nr. 12 van maart 1980: bronzen munten en proefslagen uit de revolutionaire periode en munten van het beleg van Antwerpen; zilveren Griekse munten; gouden Arabische munten in het bijzonder geslagen voor Spanje.

De heer Emile Bourgey (7 rue Drouot, F-75.009 Paris) verspreidde op 10, 11 en 12 maart 1980 in Drouot-Rive Gauche een belangrijk geheel munten (733 loten) en numismatische naslagwerken. Onder de munten vermelden we een mooie reeks antieke Griekse stukken en een reeks Franse munten vanaf de Gallische periode tot en met de recente proefslagen. Verder waren er ook nog Romeinse en Byzantijnse munten. Een speciale vermelding verdient evenwel een gouden Amerikaanse medaille van de National Academy of Sciences, in 1923 toegekend aan Mary Clark Thomson. Het stuk weegt zo maar eventjes 550 gram! Vermeldenswaard zijn ook de drie medailles (goud, zilver, brons) die de slag van Velez-Malaga herdenken (24 augustus 1704). Zij werden in de 19de eeuw vervaardigd op last van de hertogin van Orléans ter ere van de admiraal Louis Alexandre de Bourbon.

De heer Jean Vinchon (77 rue de Richelieu, F-75.002 Paris) organiseerde op 25 en 26 februari 1980 een openbare veiling waarvan een eerste zitting gewijd was aan Oosterse stempels en cilindrs, gesneden stenen en antieke juwelen. Bij de muntstukken noteerden we volgende reeksen: Griekse munten uit goud en zilver, Romeinse munten uit goud en zilver, Byzantijnse munten uit goud, Franse koninklijke en hedendaagse munten uit goud en zilver, Franse provinciale stukken uit goud en zilver en ten slotte buitenlandse goudstukken. Een bijzondere vermelding verdienen een decadrachme uit Syracuse, gegraveerd door Evainetos en een medaillon uit goud van 8 aurei, geslagen voor Claudius II (268-270).

Monnaies & Médailles S.A. (25 Malzgasse, CH-4002 Basel): *lijst van november-december 1979: munten uit de Hellenistische koninkrijken; goudstukken uit het Romeins keizerrijk en uit Byzantium; gouden munten en stukken uit Zwitserland; munten van de Duitse keizers; thalers; Duitse*

munten van 1800 tot 1870; munten uit de Oostenrijkse erflanden en vorstendommen; Franse koninklijke en feodale munten.

Lijst van januari 1980: munten uit Groot-Griekenland en Sicilië; gouden Byzantijnse munten; Russische munten en medailles; hedendaagse gouden munten; thalers van de Habsburgers.

Lijst van februari 1980: het Griekse pantheon op de munten; Romeinse denarii; gouden Duitse munten van 1800 tot 1872; Zwitserland; munten van de keizerin Maria-Theresia; munten uit Sleeswijk en uit Lotharingen.

Dezelfde firma organiseerde op 20 februari 1980 te Basel haar 57ste openbare muntenveiling uitsluitend gewijd aan een opmerkelijk geheel van boeken over de archeologie en de numismatiek. De verzameling was samengebracht door een Duits geleerde en drie Zwitserse verzamelaars.